

2014-02-08

Socialstyrelsen

Remiss - Socialstyrelsens allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga (Dnr 17906/2013)

Föreningen Sveriges socialchefer har beretts tillfälle att lämna synpunkter på Socialstyrelsens förslag till allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga.

Bakgrunden till förslaget är bl. a. de ändringar i socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 januari 2013.

Bakgrund

Remissen innehåller två delar, dels ett förslag till föreskrifter och allmänna råd om dokumentation inom socialtjänsten, dels ett förslag till allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga. Förslaget till föreskrifter och allmänna råd om dokumentation rör således alla ärenden som handläggs inom socialtjänsten. De specifika regler som avsåg dokumentation av ärenden som rör barn och unga och som förut fanns i allmänna råd har nu lyfts in i föreskrifterna. Dessa föreslås ersätta föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:5) om dokumentation vid handläggningen av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS. Författningen föreslås träda i kraft den 1 september 2014.

Förslaget till allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga kommer att beslutas av Socialstyrelsen i maj 2014 och ska ersätta de nu gällande allmänna råden (SOSFS 2006:12) om handläggning och dokumentation av ärenden som rör barn och unga samt de allmänna råden (SOSFS 20016:16) om anmälan av missförhållanden enligt 14 kap. 1 § SoL.

Bakgrunden till behovet av nya föreskrifter och allmänna råd om dokumentation är de förändringar i socialtjänstlagen som genomfördes den 1 januari 2013, där barns rätt till information och delaktighet har tydliggjorts och nya moment i handläggningen har införts. De olika moment som handläggning av ärenden inom socialtjänsten innebär är tydliggjorda och strukturerade. Det nya förslaget till föreskrifter och allmänna råd är därmed mer detaljerade än de gällande föreskrifterna.

Förslaget till nya föreskrifter innefattar nu alla regler om socialtjänstens dokumentation och innebär ökade krav på kvalitet och rättssäkerhet. Regler om barns rättigheter har lyfts in i det övergripande regelverket och tydliggör att barnperspektivet ska genomsyra all handläggning och dokumentation inom socialtjänsten.

Förslaget till nya allmänna råd är en följd av att socialtjänstlagen har ändrats med ett förstärkt barnperspektiv samt att dokumentationsregler om barn och unga regleras i föreskrifterna. Även annat regelverk har tillkommit och förändrats och Socialstyrelsen har också i uppdrag att ta fram en reviderad handbok för socialtjänstens handläggning gällande barn och unga.

Nedan följer FSS synpunkter på föreskrifterna och de allmänna råden

FSS ser positivt på Socialstyrelsens förslag till allmänna råd om socialnämndens ansvar för barn och unga. Råden motsvarar i stort den praxis som redan tillämpas.

Omedelbar skyddsbedömning och förhandsbedömning enligt 11 kap. 1 a § SoL

FSS ser en svårighet i rekommendationen att vid beslut om att inte inleda utredning som rör barn och unga så ska man beakta uppgifter i tidigare inkomna anmälningar som inte tillhör en personakt.

Dessa anmälningar får inte hållas ordnade på ett sökbart sätt utifrån de regler som gäller för behandling av personuppgifter inom socialtjänsten. Handläggare i större kommuner förväntas gå igenom pärmar med flera tusen anmälningar sorterade i kronologisk ordning, vilket är mycket tidsödande.

Det finns en motsättning i att handlingarna inte ska förvaras på ett sökbart sätt, men ändå hanteras som om de vore sökbara. Ett förtydligande vore önskvärt om vad det betyder att en anmälan inte föranleder beslut om utredning. Kan det vara så att kraven på att inte inleda utredningen ska förtydligas/stärkas? D.v.s. har man beslutat att inte inleda utredning så finns inte ärendet helt enkelt. Som det nu är, och rekommendationen förslås vara, så ger det dubbla budskap till hur anmälningar ska hanteras.

FSS föreslår att antingen så inleder man utredning och då är man som individ registrerad eller så inleder man inte utredning och då finns inte heller en dokumentation i en pärm med otydligt syfte. Det skulle vara mer rättsäkert och integritetsfrämjande för den enskilde och också ge en tydligare hantering för socialtjänsten.

Socialnämndens ansvar för samverkan enligt 5 kap. 1 a § SoL

FSS anser att samverkan med andra aktörer kring barnet är mycket viktig, och att ett förtydligande behövs rörande socialnämndens ansvar för samverkan enligt 5 kap. 1 a § SoL.

Dessutom anser FSS att bestämmelserna angående individuella planer enl. 2 kap. 7 § SoL, där någon av huvudmännen, landsting eller kommun, har det övergripande ansvaret för planen, ska belysas.

För Föreningen Sveriges socialchefer
Karl Gudmundsson, ordförande